

A large, bright yellow starburst graphic with a scalloped edge, serving as a background for the main title.

THE RIGHT CLICK

Tartalom

Tartalom.....	2
1 Előszó.....	3
2 Tartalmi összefoglaló.....	5
3 Gyermek, fiatalok és az internet: áttekintés.....	6
3.1 Pozitív erő a világban	6
3.2 A megfelelő egyensúly megtalálása.....	6
3.3 A virtuális és valós világ folyamatos közeledése.....	7
3.4 Egy interaktív és immerzív világ.....	7
3.5 Digitális szakadék?.....	7
3.6 A kormányok és a nemzetközi szervezetek szerepe.....	8
3.7 A többszereplős megközelítés jelentősége.....	8
4 A gyermekek sebezhetősége.....	9
4.1 Tartalmak.....	10
4.2 Kapcsolat.....	10
4.3 Magatartás.....	10
4.4 Kereskedelem.....	11
4.5 Függőség.....	11
4.6 Társadalmi szint.....	11
5 A legfőbb ajánlások.....	11
5.1 Az új irányelvtervezet támogatása.....	11
5.2 Minden gyermek részvételének biztosítása.....	12
5.3 Egy átfogó politikai terv kidolgozásának szükségessége.....	12
5.4 A nemzetközi ellenőrzés ösztönzése.....	13
5.5 Küzdelem a gyermekekkel szembeni online szexuális visszaélések és az azokat ábrázoló képek online terjesztése ellen.....	13
5.6 Gyógykezelési programok és szakemberek támogatása.....	15
5.7 Új hirdetési, elektronikus kereskedelmi, titoktartási és adatvédelmi szabványok kidolgozása.....	15
5.8 Összefogás a mobil internetszolgáltatókkal és a helyzet alapú szolgáltatásokat nyújtó cégekkel...	16
5.9 Tájékozódás egy interaktív és immerzív világban.....	17
5.10 A közösségi weboldalak biztonságosabbá tétele.....	17
5.11 A jogi akadályok megszüntetése.....	17
5.12 Civil szervezetek támogatása az irányelvek kidolgozásának folyamatában.....	18

1 Előszó

Annak a kihívásnak, amit az egész bolygót átfogó internet a gyermekek biztonságára jelent, csakis nemzetközi összefogással lehet megfelelni. Az Európai Unió kulcsszerepet játszik ennek létrejöttében.

Az Európai Civil Szervezetek Szövetsége a Gyermekek Biztonságos Internetezéséért (European NGO Alliance for Child Safety Online - eNACSO) hálózat célja, hogy az internetet és a kapcsolódó technológiákat minél biztonságosabbá tegye a gyermekek és fiatalok számára. Szervezetünk az Európai Unió területén működő vezető gyermekjogi és gyermekvédelmi civil szervezeteket tömöríti. Az eNACSO nemzeti, európai és nemzetközi szintű akciókat és tevékenységeket segít és támogat. Működésünk az ENSZ 1989. évi gyermekjogi egyezményén¹, valamint annak a gyermekkereskedelmet, gyermekprostitúciót és gyermekpornográfiát tiltó fakultatív jegyzőkönyvén alapszik².

A *Jobb kattintás* az eNACSO által az Európai Unió, a tartalomszolgáltatók, a nemzetközi szervezetek és más érintettek részére megfogalmazott, a gyermekek és fiatalok számára létrehozandó biztonságosabb online környezettel kapcsolatos javaslatok részletes kifejtése.

Az eNACSO szeretné kifejezni őszinte köszönetét John Carnak a dokumentum megfogalmazására szánt idejéért és önzetlen fáradozásaiért.

Dieter Carstensen
Elnök, eNACSO

Ez a tervezet az Európai Unió társfinanszírozásában, a "Biztonságosabb Internet Plusz" program (ec.europa.eu/saferInternet) keretében készült.

---

¹ www.unhchr.ch/html/menu3/b/k2crc.htm

² Ebben a dokumentumban a "gyermekpornográfia" helyett inkább a "gyermekekkel szembeni szexuális visszaélést ábrázoló képek" kifejezést használjuk, mivel ez sokkal pontosabban adja vissza a szóban forgó tartalmat.

MIT TEHETÜNK A GYERMEKEK ONLINE BIZTONSÁGÁÉRT?

- Segítsük a gyermekeket abban, hogy erős és szilárd világnézetű digitális állampolgárokká váljanak!
- Küzdjünk a gyermekekkel szembeni internetes visszaélések és a gyermekeket érintő szexuális bűncselekményeket ábrázoló képek terjedése ellen!
- Tegyük biztonságosabbá a közösségi weboldalakat a gyermekek számára!
- Ne engedjük a gyermekek online üzleti érdekekből történő kihasználását, és lépünk fel a személyiségi jogok internetes megsértésével szemben!
- Támogassuk és segítsük a civil szervezeteket abban, hogy részt vehessenek az internet biztonságára vonatkozó politikai döntések meghozatalában!

2 Tartalmi összefoglaló

Az internet azzal, hogy a tanulás, kreativitás, kapcsolatteremtés és a játékok széles körét kínálja, világszerte óriási értéket és vonzerőt jelent több százmillió gyermek és fiatal számára.

Segítenünk kell a gyermekeket és fiatalokat a digitális állampolgárság, a felelősség érzésének a kifejlésében, aktív résztvevőként, nem pedig pusztán lehetséges áldozatokként kezelve őket, ami lehetőséget nyújt számukra ahhoz, hogy a legújabb technológiák által biztosított eszközöket használhassák arra, hogy kifejezhessék nézeteiket, és érvényesíthessék jogukat.

Az internet használata azonban számos nem kívánatos következménnyel is járhat. Ezek között vannak olyanok, amelyek komoly kockázatot jelentenek a gyermekekre és a fiatalokra - az internet például teret nyitott a bántalmazás és erőszakoskodás, illetve a gyermekeket és fiatalokat sújtó szexuális zaklatás új formáinak. Az interneten terjesztett, gyermekekkel szembeni szexuális visszaélést ábrázoló fényképek száma rendkívül megnőtt. Az Interpol, a CEOP³ és más bűnüldöző szervek jelenleg több mint egymillió gyermekkel szembeni szexuális visszaélést ábrázoló egyedi fényképet tartanak nyilván.

Az EU-tagállamoknak elsőrendű kötelessége a fennhatóságuk alá tartozó területeken élő gyermekek és fiatalok biztonságáról és egészségéről való gondoskodás, viszont ahhoz, hogy ennek a kötelességüknek ténylegesen eleget is tudjanak tenni, együtt kell működniük a többi állammal. Ez mindannyiunk közös felelőssége.

A nemrégiben közzétett, „Az Európai Parlament és Tanács számára a gyermekek szexuális zaklatása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelem irányelveire tett javaslat” (*Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on combating the sexual abuse, sexual exploitation of children and child pornography*) nagy előrelépésnek számít. A javaslatnak meg kell kapnia a lehető legnagyobb támogatást az Európai Unió minden egyes tagállamában.

De még ennél többet is elérhetünk. A gyermekeknek és fiataloknak, a szülőknek, a tanároknak, a bűnüldöző szerveknek és a csúcstechnológiát gyártó cégeknek mind fontos szerepet kell vállalniuk ebben a feladatban. Mindannyiunknak tanulnunk kell mások tapasztalataiból, ha továbbra is valódi előrelépésre törekszünk.

---

³ A gyermekek kizsákmányolása ellen küzdő és online védelmet nyújtó angol szervezet központja

3 Gyermek, fiatalok és az internet: áttekintés

Az internet⁴ napjainkra nélkülözhetetlen eszközzé vált. Az eNACSO szilárdan hisz abban, hogy az internet adta lehetőségek gazdagítják és sok mindenre képessé teszik a gyermekeket és fiatalokat. Az eNACSO ezért aktívan támogatja az internet előnyeire való biztonságos és egyenlő hozzáférést az összes gyermek és fiatal számára a világ minden részén.

Ez egyben azt is jelenti, hogy tudatosítanunk kell, hogy a gyermekek és a fiatalok úgy is használhatják az internetet és az ahhoz kapcsolódó digitális technológiákat, ami aggodalomra adhat okot, vagy ártalmas lehet a számukra – vagy akár mindkettő egyszerre.

3.1 Pozitív erő a világban

Amikor a gyerekekkel és fiatalokkal az internetről és az új technológiákról beszélünk, akkor lényeges, hogy megtaláljuk velük a hangot, és magabiztosak maradjunk. Arra kell törekednünk, hogy megértessük a gyermekekkel és fiatalokkal az internet valós veszélyeit, és képessé tegyük őket azok leküzdésére.

3.2 A megfelelő egyensúly megtalálása

A szülőknek és nevelőknek tudniuk kell, hogyan lehet megtalálni a megfelelő egyensúlyt a valós kockázatok bemutatása és azok eltűlése között, mivel az utóbbi teljesen elijesztheti a gyermekeket és fiatalokat e technológiák használatától. Ez nagy veszteség lenne a számukra mind egyénileg, mind pedig a társadalom egészét tekintve.

---

⁴ Az internethez többféleképpen lehet csatlakozni, például laptopról, asztali számítógépről, netbookokról vagy kézi számítógépekről, mobiltelefonokról, játékkonzolokról, PDA-król vagy televíziókon keresztül. Anélkül, hogy a dokumentumban minden egyes alkalommal megismételnénk ezt a felsorolást, mindezek a módokat relevánsnak tekintjük, ha csak a szöveg nem fogalmaz másképp.

3.3 A virtuális és valós világ folyamatos közeledése

Mivel a gyermekek és fiatalok életük egyre nagyobb részét élik le az új technológiákkal, illetve azokon keresztül, az őket fenyegető online veszélyek kibogozhatatlanul összefonódnak viselkedésük tágabban értelmezett kérdéseivel.

Többé már nem lehet egyszerűen éles határvonalat húzni az "internet" és a "valós világ" problémái között.

3.4 Egy interaktív és immerzív világ

A korszerű interaktív technológiák, főként a játékok területén alkalmazottak, hihetetlenül immerzívek lehetnek, olyan virtuális környezetet teremtve, ami a gyerekek és fiatalok teljes figyelmét képes lekötni. A játékok a problémamegoldó képességek egész sorának fejlesztését segíthetik, de közben ezek a képességek számos új gondot vagy aggodalmat is okozhatnak, melyek között főleg függőségi problémákat említhetünk. Ez akadályozhatja az interperszonális képességek fejlődését vagy az egészséges életmód kialakítását, melynek része a sportolás, a rendszeres testmozgás is.

3.5 Digitális szakadék?

Az ENSZ gyermekjogi egyezménye (12. cikkely) előírja, hogy "Az Egyezményben részes államok az ítélőképességük birtokában lévő gyermekek számára biztosítják azt a jogot, hogy minden őket érintő kérdésben szabadon kinyilváníthassák véleményüket; a gyermekek véleményét -tekintettel korukra és érettségi fokukra- kellően tekintetbe kell venni."

Az internet nagyon sok, főleg fiatal felhasználónak roppantul gazdag környezetet nyújthat, de tovább is mélyítheti a társadalomban már meglévő szakadékokat, sőt újabb megosztottságok kialakulásáért is felelős lehet. A megosztottság nemcsak attól függ, hogy birtokolják-e vagy sem az internethez való hozzáférés fizikai eszközeit, ezt több más tényező is befolyásolhatja.

Az internet magában hordozza azt a lehetőséget, hogy az egyes gyermekek és fiatalok egyéni gyengeségeit összegezze, sőt fel is nagyítsa azokat, ami hozzáadódik a valós világban általuk megtapasztalt nehézségekhez és megpróbáltatásokhoz.

Sonia Livingstone professzor asszonynak a gyermekek és fiatalok online tevékenységére vonatkozó kutatása megállapította,⁵ hogy az egyén médiaműveltségének szintje és magabiztossága az internethasználat terén döntően meghatározza, hogy az hasznos-e a számára, és ha igen, mennyire.

---

⁵ *Drawing conclusions from new media research: reflections and puzzles regarding children's experience of the Internet*, LSE, 2006 (Következtetések levonása az új médiakutatásról: gondolatok és rejtélyek a gyermekek internetes tapasztalataira vonatkozóan, LSE, 2006)

Emiatt az internethez könnyen hozzájutók és a nehezen vagy egyáltalán nem hozzáférők közötti *digitális szakadék* leküzdésére szolgáló irányelvek kidolgozásakor nemcsak az internet-hozzáférés fizikai elérhetőségének javítására és bővítésére kell megoldást találnunk, hanem az egyéni felhasználók médiaműveltségét és magabiztosságát is erősíteni kell.

Az informatikai ágazatot folyamatos és egymást gyorsan követő újítások jellemzik; ezeket a fejlesztéseket hozzá kell igazítani azokhoz az alakulóban lévő irányelvekhez, amelyek a gyermekek és a fiatalok online világban való részvételének folyamatos kibontakozását és pénzügyi támogatását szolgálják, és amelyek szem előtt tartják a releváns és arányos biztonsági és védelmi intézkedések szükségességét is.

3.6 A kormányok és a nemzetközi szervezetek szerepe

Magától értetődő, hogy a fennhatóságuk alatt élő minden gyermek és fiatal védelme a nemzeti kormányok elsőrendű felelőssége. Az internet azonban globális média. Ez különleges felelősséget ró a nemzetközi szervezetekre abban, hogy nemzeti és nemzetközi szintű intézkedéseket, akciókat támogassanak és vezessenek. Az EU⁶ úttörő szerepet tölt be ezen a területen. Az INSAFE által koordinált, évente megtartott "A Biztonságosabb Internet Napja" rendezvény mostanra globálissá vált, és az öt kontinens minden nagyobb nyelvén értékes nevelési és felvilágosító kampányt folytat. A 2010 márciusában kiadott „Az Európai Parlament és Tanács számára a gyermekek szexuális zaklatása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelem irányelveire tett javaslat” című tervezettel az EU megkezdte a gyermekvédelemmel kapcsolatos törvénykezés nemzetközi alapokra helyezését.

Az ITU⁷ most egy rendkívül fontos és egyre nagyobb figyelmet kapó, világméretű kezdeményezésnek is az élére állt. A nemzetközi intézmények vannak a legelőnyösebb helyzetben ahhoz, hogy segítsék azokat az országokat, amelyek csak most kezdenek szembenézni az online gyermekbiztonság jelentette kihívásokkal. Mindannyian tanulhatunk mások tapasztalataiból.

3.7 A többszereplős megközelítés jelentősége

Az online biztonság területén egyetlen, a köz- vagy magánszférához tartozó érdekcsoport vagy iroda, egyetlen vállalat vagy szervezet sem rendelkezik a tudás és szakértelem monopóliumával. A gyermekek és fiatalok számára kialakítandó biztonságos internetes környezet közös, megosztott felelősséget jelent.

A gyermekeket és fiatalokat fel kell vértetni a szükséges eszközökkel ahhoz, hogy biztonságban lehessenek a világhálón. A szülőket, nevelőszülőket és tanárokat segíteni kell annak megértésében, hogy a gyermekek és fiatalok hogyan használják az új technológiákat, hogy ők is gondoskodhassanak arról, hogy a gyermekek és

---

⁶ <http://tiny.cc/eusip19>

⁷ <http://tiny.cc/eusip19>

fiatalok a legtöbbet hozzák ki az új technológiák lehetőségeiből, de ugyanakkor biztonságos használatukkal is tisztában legyenek.

Az iskolák támogatása döntő fontosságú ebben. A civil szervezetek szerepe szintén kulcsfontosságú, de támogatásra lehet szükségük ahhoz, hogy kellő mértékben hozzájáruljanak a feladat teljesítéséhez. A bűnüldöző szervekkel való partneri kapcsolat életbevágóan fontos annak érdekében, hogy megfogalmazzuk a megfelelő üzenetet, és az beépüljön a szélesebb nevelési és felvilágosító intézkedések közé.

A tartalomszolgáltató ipar egyedi helyzetének köszönhetően két módon is hozzájárulhat a fent leírtakhoz: először is segítheti az érintetteket hatékony nevelési és felvilágosítási erőforrások biztosításával és fenntartásával, valamint saját fogyasztói bázisukhoz és piacaikhoz szóló anyagok létrehozásával. Másodszor, egyre több és jobb műszaki megoldás kifejlesztésével és támogatásával, amelyek megalapozzák és megerősítik a biztonsági üzeneteket.

4 A gyermekek sebezhetősége

Nekünk, mint gyermekjogi és gyermekvédelmi szervezeteknek, az internet biztonságára irányuló munkánk középpontjában álló elvünk, hogy a gyermekek és fiatalok sokkal sebezhetőbbek, mint a felnőttek. A világ számos országában a gyermekvédelmi és gyermekjóléti irányelvek és törvények egész sorának része ez a felismerés.

Az internethasználat számos aggasztó problémát vet fel a gyermekek és fiatalok sebezhetőségével kapcsolatban. Ezeket az alábbiakban foglaljuk össze:

4.1 Tartalmak

- 4.1.1 Az internet kínálta lehetőség arra, hogy a gyermekek és fiatalok olyan egyébként törvényes, de koruknak nem megfelelő tartalmakhoz férhessenek hozzá, mint pl. a pornográfia vagy a fizikai erőszakot ábrázoló képek.
- 4.1.2 Az internet kínálta lehetőség arra, hogy a gyermekek és fiatalok olyan törvénytelen tartalmakat érhessenek el, mint például a gyermekekkel szembeni szexuális visszaélést ábrázoló képek.

4.2 Kapcsolat

- 4.2.1 Az internet kínálta lehetőség arra, hogy gyermekeket és fiatalokat felnőttek vagy más kiskorúak erőszakos viselkedéssel vagy szexuális zaklatással fenyegetsenek.
- 4.2.2 Az internet képessége arra, hogy a gyermekek és fiatalok olyan ártalmas oldalak zaklatásainak legyenek kitéve, mint az anorexiára, öncsonkításra, öngyilkosságra, erőszakra, gyűlöletre és politikai szélsőségesekre biztató honlapok.

4.3 Magatartás

- 4.3.1 Az internet kínálta lehetőség arra, hogy elősegítse és terjessze a kockázatos szexuális kapcsolatok létrejöttét a gyermekek és fiatalok között, beleértve azt is, hogy arra buzdítja őket, hogy magukról és másokról fotókat készítsenek, és töltsenek fel ("sexting"), ami nem csak káros, de törvénytelen is.
- 4.3.2 Az internet kínálta lehetőség arra, hogy elősegítse vagy arra bátorítsa a gyermekeket, hogy nyilvános helyekre bizalmas információkat tegyenek fel magukról, illetve személyes biztonságukat vagy jövőbeli karrierjük lehetőségét veszélyeztető fotókat, videókat vagy szövegeket töltsenek fel.
- 4.3.3 Az internet azzal, hogy lehetőséget nyújt a másokkal való erőszakoskodásra, olyan környezet létrejöttét is elősegíti, amely a gyermekeket és fiatalokat arra buzdíthatja, hogy más kiskorúakkal erőszakoskodjanak.

4.4 Kereskedelem

- 4.4.1 Az internet kínálta lehetőség arra, hogy a gyermekek koruknak nem megfelelő szolgáltatásokhoz és termékekhez is hozzáférhessenek, és megrendeljék azokat.
- 4.4.2 Az internet kínálta lehetőség arra, hogy gyermekek és fiatalok megtévesztésnek, személyes adatokkal való visszaélésnek, csalásnak vagy más ehhez hasonló gazdasági természetű kockázatoknak legyenek kitéve.
- 4.4.3 Az internet kínálta lehetőség arra, hogy egy gyermek vagy fiatal személyes biztonsága veszélybe kerüljön a nem megfelelő, a nem egyértelmű vagy nem érvényesíthető adatvédelmi vagy titoktartási törvények miatt.

4.5 Függőség

- 4.5.1 Az internet kínálta lehetőség arra, hogy elősegítse az olyan játékokhoz való hozzáférést, amelyek függőséget okozhatnak, vagy pedig a rögeszmés viselkedés különböző formáinak kedvező alternatív környezeteket és virtuális világokat hozzanak létre, illetve lehetőséget teremtsenek azok mértéktelen használatára, ami káros hatással lehet a gyermekek és fiatalok egészségére és szociális készségeire.

4.6 Társadalmi szint

4.6.1 Makroszinten, a nemzetek és régiók között a digitális szakadék tovább mélyítheti és szélesítheti az internethasználat meglévő, világszerte tapasztalt káros hatásait.

5 A legfőbb ajánlások

5.1 Az új irányelvtervezet támogatása

A nemrégiben közzétett, *„Az Európai Parlament és Tanács számára a gyermekek szexuális zaklatása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelem irányelveire tett javaslat”* nagy előrelépésnek számít. Ugyanakkor fontos, hogy a javaslat megkapja a lehető legnagyobb támogatást az Európai Unió minden egyes tagállamában is.

5.2 Minden gyermek részvételének biztosítása

5.2.1 A nemzeti kormányoknak támogatniuk kell a felsorolt problémák tudatosítását szolgáló nyilvános vitákat és kampányokat a gyermekek és fiatalok életével kapcsolatos problémák megoldásában való részvételt elősegítő pozitív kulturális légkör megteremtésének érdekében.

5.2.2 A kormányoknak sokkal nagyobb politikai és pénzügyi támogatást kell nyújtaniuk a fiataloknak szóló elektronikus részvételi folyamatokhoz. Elengedhetetlen a nagyobb médiaműveltség megszerzésére irányuló támogatás, a digitális szakadék csökkentése és a biztonságosabb IKT (Információs és Kommunikációs Technika) környezet megteremtése. Ennek érdekében az új média és az új részvételi formák használatának az intézményes és informális oktatás szerves részévé kell válnia.

5.2.3 Fontos az ENSZ-egyezmény 12. cikkelyének szélesebb körű megismertetése és olyan képzési modulok kidolgozása, amelyek ennek gyakorlati alkalmazását szemléltetik minden -gyermek, fiatal vagy érték dolgozó- szakember számára, beleértve a civil szervezetek alkalmazottait, az információs és kommunikációs technológiai ágazat képviselőit, az ügyvédeket, a bírákat, a rendőrséget, a szociális munkásokat, a pszichológusokat, gondozókat, az oktatási rendszer összes szintjén dolgozó tanárokat, az orvosokat, nővéreket és más egészségügyi szakembereket.

5.3 Egy átfogó politikai terv kidolgozásának szükségessége

- 5.3.1 A kormányoknak ágazati stratégiák széles körét kell kidolgozniuk a gyermekek és fiatalok biztonságos internetezésének elősegítésére. Az irányelvek és stratégiák kidolgozásakor lényeges, hogy az összes érintett fél szakértelmére és ismereteire építsenek. Az EU szintjén ki kell dolgozni a gyermekjogok olyan stratégiáját, ami az online környezetben is képviselni tudja a gyermekek és fiatalok szükségleteit, illetve jogait.
- 5.3.2 Különösen fontos olyan oktatási és felvilágosító programok kidolgozása, amelyek közvetlenül a gyermekekhez és fiatalokhoz szólnak. A bűnüldöző szerveknek meg kell találniuk a megfelelő eszközöket ahhoz, hogy üzenetüket beépíthessék ezekbe a programokba.
- 5.3.3 Az is lényeges, hogy megtaláljuk a szülők és tanárok segítségének lehetőségeit az új technológiák megértéséhez és annak megismeréséhez, hogyan használják a gyermekek és fiatalok az IKT-eszközöket, hogy ebben ők is segítséget, tanácsot vagy támogatást tudjanak nyújtani.
- 5.3.4 A csúcstechnológiát gyártó cégeknek is meghatározott szerepük van az érintettek segítségében hatékony oktatási eszközök kifejlesztése és terjesztése által, valamint saját vásárlói bázisukon és piacaikon felhasználható képzési anyagok kidolgozásával.
- 5.3.5. A csúcstechnológiát gyártó cégek az olyan műszaki megoldások kifejlesztésében is meghatározó szerepet játszanak, amelyek hozzájárulnak a gyermekek online biztonságához.

5.4 A nemzetközi ellenőrzés ösztönzése

- 5.4.1 Az internet globális természete különösen nagy felelősséget ró a nemzetközi intézményekre, a nemzeti és nemzetközi szinten zajló akciók vezetésében és támogatásában. Az olyan kormányközi és regionális alapú kezdeményezések, mint az ITU (International Telecommunication Union, Nemzetközi Távközlési Egyesület) online gyermekvédelmi kezdeményezése és az EU Biztonságosabb Internet Programja, létfontosságú szerepet játszanak a program előremozdításában. Talán a nemzetközi intézmények vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy segítsék azokat az országokat, amelyek csak most szembesülnek a gyermekek online biztonsága jelentette kihívásokkal.

5.5 Küzdelem a gyermekekkel szembeni online szexuális visszaélések és az azokat ábrázoló képek online terjesztése ellen

- 5.5.1 Az internet elterjedése előtt alkotott törvényeket úgy kell módosítani, hogy azok ne akadályozzák a gyermekek megfelelő online védelmét, vagyis a modern törvényeknek tartalmazniuk kell a felismerést, hogy a gyermekek és fiatalok elleni szexuális támadásokat az interneten keresztül, nagy távolságokból is el lehet követni. A gyermekek elleni online támadásokra vonatkozó bizonyítékok összegyűjtéséhez és bemutatásához égető szükség van a törvények és rendőrségi eljárások sokkal nagyobb fokú harmonizációjára. A Bizottságnak további javaslatokat kell tennie olyan átfogó irányelvekre, amelyek segítenek ennek elérésében az EU-n belül.
- 5.5.2 Lényeges, hogy legyenek olyan forródrótok, amelyeken jelenteni lehet azt, hogy hol található a gyermekekkel szembeni szexuális visszaéléseket ábrázoló képek. Minden országban lennie kell egy forródrótnak, amely kielégíti az oda tartozó nyelvi közösségek szükségleteit. A forródrótnak meg kell felelnie az INHOPE⁸ által jóváhagyott minőségi szabványoknak.
- 5.5.3 A nemzetközi és kormányközi szervezeteknek, a nemzeti kormányoknak és más érintetteknek létre kell hozniuk az összes olyan ismert internetcím egységes listáját, amelyeken gyermekekkel szembeni szexuális visszaélést követtek el (vagy pedig a lehető legátfogóbb listát, ami magában foglal minden olyan nemzeti listát, amelyek felhasználását a helyi törvényi korlátozások jelenleg nem gátolják), ahhoz, hogy a gyermekekkel szembeni visszaélésekkel kapcsolatos tartalmakat a jövőben sokkal hatékonyabban lehessen eltávolítani, kivizsgálni vagy blokkolni. A bevezetése körüli minden szükséges biztonsági intézkedés mellett ezt a listát az összes fontos internetszolgáltatóknak, keresőcégeknek és más üzletileg érintett szervezetnek a rendelkezésére kell bocsátani.
- 5.5.4 A kormányoknak, a bűnüldöző szervezeteknek és a tartalomszolgáltató iparnak meg kell kezdenie a tárgyalásokat arról, hogyan lehet megakadályozni a peer-to-peer szoftverek használatát gyermekekkel szembeni szexuális visszaélést ábrázoló képek terjesztésére, és hogyan lehet megakadályozni más, hasonló célú zárt csoportok vagy közösségek felbukkanását.
- 5.5.5 A csúcstechnológiai ágazatoknak meg kell találniuk a módokat a gyermekekkel szembeni visszaéléseket ábrázoló képek cseréjét elősegítő titkosító szoftverek és más technológiák helytelen célokra való felhasználásának megakadályozására.
- 5.5.6 A kormányoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a gyermekekkel szembeni szexuális visszaéléseket ábrázoló képek ügyében illetékes bűnüldöző szervezeteknek megfelelő erőforrások és műszaki eszközök álljanak rendelkezésre. Egy nemzetközi együttműködésen alapuló, speciális hatáskörű nyomozó egység felállítását is finanszírozniuk kell,

⁸ <https://www.inhope.org/>

amely figyelmét a gyermekekkel szembeni szexuális visszaéléseket ábrázoló képek nagyarányú kereskedelme mögött álló bűnszövetkezetekre összpontosítja.

- 5.5.7 Az EU Biztonságosabb Internet Programja és más szervezetek által finanszírozott műszaki kutatásokat igénybe véve a kormányoknak több erőforrást kellene biztosítaniuk a bűnüldöző szervek számára a gyermekekkel szembeni szexuális visszaéléseket ábrázoló, az interneten közzétett képeken megjelenő gyermekek hatékonyabb fellelésére és megmentésére.
- 5.5.8 Felkérést kell intézni a Bejegyzett Nevek és Számok Internetes Korporációjához (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers - ICANN) annak érdekében, hogy jelentős előrelépés történjen azok a tartománynév-nyilvántartóknak a szankcionálásában, akik jelenleg nem akadályozzák elég hatékonyan, hogy gyermekekkel szembeni szexuális visszaéléseket ábrázoló képek jelenjenek meg az égiszük alatt. Az ICANN-t arra is fel kell kérni, hogy vállaljon kötelezettséget annak megakadályozására, hogy bármely nemzeti vagy egyéb nyilvántartó olyan tartományneveket fogadjon el, jegyezzen be és tartson fenn, amelyek gyermekekkel szembeni szexuális visszaéléseket ábrázoló képek elérhetőségét terjesztik és támogatják.

5.6 Gyógykezelési programok és szakemberek támogatása

- 5.6.1 A rendőrök, az egészségügyi és szociális alkalmazottak, a fiatal dolgozók, tanárok, a próbaidőt felügyelő és a börtönszemélyzet alkalmazását jóváhagyó szervezeteknek gondoskodniuk kell arról, hogy a fent felsorolt szakemberek a szakmai képzésükön és szakmai fejlesztési programjaikon belül megkapják a megfelelő tudást ahhoz, hogy képesek legyenek felismerni az áldozatoknál az online visszaélések megnyilvánulásait, illetve azt, hogy az elkövetők milyen típusú visszaélést követtek el.
- 5.6.2 A kormányoknak gondoskodniuk kell a szexuális visszaélést elszenvedő gyerekek gyógykezeléséhez szükséges erőforrásokról, beleértve azokat az eseteket is, amikor a gyermekről szexuális visszaélést ábrázoló képek jelentek meg az interneten.
- 5.6.3 Megfelelő felmérési és kezelési programokat kell kidolgozni az interneten helytelen vagy agresszív szexuális viselkedést tanúsító gyermekek számára.
- 5.6.4 Az illetékes szervezeteknek gondoskodniuk kell arról, hogy az internetes bűnözők kezelésére megfelelő kapacitással rendelkező programok álljanak készen.

5.7 Új hirdetési, elektronikus kereskedelmi, titoktartási és adatvédelmi szabványok kidolgozása

- 5.7.1 Olyan új stratégiákat és szabványokat kell kidolgozni, amelyek védik a gyermekeket és fiatalokat a koruknak nem megfelelő reklámoktól és kereskedelmi tevékenységektől.
- 5.7.2 Az adatvédelmi biztosoknak a gyermekeket és fiatalokat érintő online adatok kezelésében vagy egyéb, a gyermekek és fiatalok számára vonzó szolgáltatásokban érintett összes részt vevő fél jogait és felelősségeit egyértelműen tisztázó tanácsokat és útmutatókat kell közzétenniük. Az adatvédelmi biztosoknak meg kell fontolniuk, vagy az illetékes hatóságoktól kérniük kell annak a törvényesen megszabott legkisebb életkornak a megállapítását, amely alatt elengedhetetlen az ellenőrzött szülői beleegyezés az online környezethez való hozzáféréshez.
- 5.7.3 A felnőtteknek szánt termékek és szolgáltatások hirdetését meg kell tiltani az olyan webhelyeken, amelyeket elsősorban gyermekek és fiatalok használnak, vagy amelyekről közismert, hogy jelentős számú, rendszeres gyermek vagy fiatal felhasználójuk van. Világosan meg kell határozni azt, hogy mi számít gyermek-weboldalnak, és az ilyen weboldalakon az összes reklámnak meg kell felelnie a vonatkozó offline hirdetési szabályoknak.
- 5.7.4 A kereskedőket meg kell akadályozni abban, hogy az életkor alapján korlátozott termékek, mint az alkohol, a dohány, a pornográfia, a szerencsejáték, a fegyverek hirdetésére vonatkozó korlátokat kijátsszák vagy elkerüljék az interneten. Megfelelő szabványokat kell kidolgozni az életkori korlátozással igénybe vehető termékek és szolgáltatások online értékesítésére.
- 5.7.5 A törvényalkotóknak figyelemmel kell követniük az anonim módon zajló online fizetési formák fejlődését, mert ezek segíthetik az életkori korláttal rendelkező termékek és szolgáltatások illegális megvásárlását, vagy az egyéb törvénytelen cikkekkel, például a gyermekekkel szembeni szexuális visszaéléseket ábrázoló képekkel való kereskedelmet.

5.8 Összefogás a mobil internetszolgáltatókkal és a helyzetalapú szolgáltatásokat nyújtó cégekkel

- 5.8.1 A mobilhálózatok üzemeltetői különleges felelősséggel tartoznak a gyermekeknek és fiataloknak. Gondoskodniuk kell arról, hogy a hálózataikat használó kiskorúak csak a számukra megfelelő elektronikus kereskedelmi tevékenységekhez férjenek hozzá. A felnőtteknek szánt szolgáltatásokat felnőttek számára kell korlátozni. A helyzetalapú szolgáltatásokat (Location Based Services, LBS) a felnőtt szolgáltatások csoportjába kell sorolni.

- 5.8.2 A mobiltelefon-gyártóknak nagyobb szerepet kell vállalniuk a gyermekek internetes biztonságáról zajló tárgyalásokban olyan biztonsági funkciók kidolgozásának céljából, amelyek alapértelmezésben is működnek, és közvetlenül a mobilkészülékekbe vannak beépítve. Olyan eszközök kifejlesztését is meg kell fontolniuk, amelyeknek sokkal szűkebb szolgáltatáskészletük van, amivel elkerülhető számos olyan gyermekeket és fiatalokat érintő kockázat, a amelyek a sokkal bonyolultabb modellekhez kapcsolódnak.
- 5.8.3 A WIFI vagy másfajta távoli internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatóknak meg kell újítaniuk a mobilhálózat-üzemeltetőkkel kötött, jelenleg érvényben lévő, a felnőtteknek szánt weboldalak elérhetőségének korlátozásáról szóló egyezményt.
- 5.8.4 A fogyasztói piacon mostanában megjelenő, új típusú, helyzetalapú szolgáltatások és nyomkövetési technológiák nem csak a gyermekek és a fiatalok online biztonsága területén jelentenek kihívást, de az összes állampolgár civil és személyi jogainak védelmével kapcsolatosan is. Ezért ezek használatát irányító szilárd védelmi rendszert kell kidolgozni.

5.9 Tájékozódás egy interaktív és immerzív világban

- 5.9.1 A játékok fejlesztőinek, kiadóinak és a hardvergyártóknak együtt kell működniük az interaktív és online világ egyéb szereplőivel a digitális állampolgárság és a digitális felelősség fogalmainak terjesztésére irányuló kampányok szervezésében. A társas oktatási kezdeményezéseken alapuló kampányoknak és akcióknak ebben a munkában elsőbbséget kell élvezniük.
- 5.9.2 Ki kell dolgozni a Páneurópai Játékinformációs Rendszer (Pan European Game Information system, PEGI) és online alrendszeinek támogatását, hogy az a lehető legtöbb országot fogja össze. Fokozott erőfeszítéseket kell tenni a játékminősítő rendszerek ismertségének növelésére mind a felnőttek, mind a gyermekek és fiatalok körében.

5.10 A közösségi weboldalak biztonságosabbá tétele

A közösségi weboldalaknak világos és átlátható szabályokkal kell rendelkezniük a gyermekek online biztonságának érdekében, beleértve azoknak a könnyen elérhető eszközöknek a megteremtését, amelyeken keresztül az észlelt visszaéléseket lehet bejelenteni az illetékes ügynökségnek.

- 5.10.1 A közösségi weboldalaknak rendelkezniük kell olyan eljárásokkal, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy átvizsgálják weboldalaik tartalmát, főleg a képeket és videókat. Gondoskodniuk kell arról is, hogy megfelelően meghatározott időn belül megvizsgálják az összes nekik jelentett, gyanús tartalmat.
- 5.10.2 Független mechanizmusokat kell kidolgozni annak figyelemmel követésére és jelentésére, hogy a közösségi weboldalak mennyire tartják be az érvényes jogszabályokat.

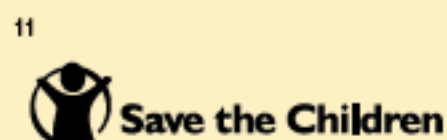
5.11 A jogi akadályok megszüntetése

- 5.11.1 Erőfeszítésekre van szükség az online szolgáltatók polgári és büntetőjogi felelősségének tisztázására a felhasználók által létrehozott weboldalakon keresztül elérhető, náluk tárolt tartalmakkal kapcsolatban is. A kormányoknak sürgetniük kell az elektronikus kereskedelemre vonatkozó uniós direktíva és más hasonló jogrendszerek „biztos menedéket” nyújtó rendelkezéseinek módosítását, amelyek eddig eltántoríthatták a cégeket attól, hogy a felelősségre vonás elkerülése érdekében ellenőrizzék saját weboldalaikat. Azt az alapelvet kell érvényesíteni, hogy a polgári vagy büntetőjogi felelősség megállapításához annak kimutatása szükséges és elégséges, hogy a tárhelyet szolgáltató cég ugyan tudott a törvénytelen tartalomról, de nem tett semmit annak eltávolításáért, illetve elfogadható időn belül nem hozott semmilyen intézkedést ennek érdekében.

5.12 Civil szervezetek támogatása az irányelvek kidolgozásának folyamatában

- 5.12.1 A cselekvési irányelvek kidolgozásának többszereplős megközelítése teljes mértékben attól függ, hogy az egyes érintett felekben megvan-e a szándék a részvételre, illetve rendelkeznek-e az ehhez szükséges eszközökkel. Jellemző, hogy nagyon sok civil szervezetnek megvan a szándéka, de gyakran hiányoznak az erőforrásai, amelyek lehetővé tennék a folyamathoz való megfelelő hozzájárulásukat. Módot kell találni a civil szervezetek támogatására, hogy konstruktívan és jól informálva kapcsolódjanak be a cselekvési irányelvek többszereplős kidolgozási folyamatába mind nemzeti, mind nemzetközi szinteken.
- 5.12.2 Az önszabályozás mint a politikai irányelvek kidolgozásának módszere iránti bizalom fenntartásához a gyermekek online biztonságának javulását mutató, meggyőző bizonyítékokra van szükség.

ENACSO MEMBERS (APRIL 2010)

- 1 Belgium / France
- 2 Austria / Holland
- 3 Germany
- 4 Ireland
- 5 Hungary
- 6 Estonia
- 7 Poland
- 8 United Kingdom
- 9 Czech Republic
- 10 Spain
- 11 Denmark / Finland / Italy / Romania
- 12 Portugal

